

NOTE

Foto : MIHAI POPESCU

Filozofia burgheză americană contemporană apără politica externă agresivă a imperialismului american și încercă în fel și chip să fundamenteze politica internă de fascizare a S.U.A. în paginile revistelor filosofice din S.U.A. apar de pildă, din ce în ce mai des declarații care susțin că guvernul trebuie alcătuit din reprezentanți „de elită” ai societății capitaliste și că el nu trebuie să țină seama de voința maselor.

...fina cont de conștință și din care el cunoștea zărierii americani, Walter Lippman și-a descoperit și el veleitățile de filosof. În lucrarea sa „Filosofie publică”, Lippman, altădată apologet al democrației burgheze, devine un adept al fascismului. În fond, calea parcursă de el este calea parcursă de capitalismul american. Lippman susține ideea că democrația occidentală este slabă deoarece a predat puterea reală de guvernare în mâinile masei și că „o masă nu poate guvernă”. „Democrațiile moderne — scrie el — și-au slăbit și-au măsurat puterea efectivă, încât sînt incapabile să cîrmăscă înțelepciunea în război și în pace, în situația care rezultă este aproape o catastrofă care, dacă nu va fi remediată, poate duce la prăbușirea occidentalului”. Lippman cere o putere necredută mai riguroasă. El își exprimă neîncrederea în sălăzile de înțelepciune a maselor și a legislatorilor aleși să le reprezinte. „Poporul a dobindit o forță pe care este incapabil să o exercite — scrie el. El nu poate administra o țară... Acolo unde opinia maselor domină guvernul — susține Lippman — se produce o turburare morbidă a adevăratelor funcțiuni ale puterii. Turburarea atrage slăbirea ajungînd la un pas de paralizare a capacității de a guvernă”. Lippman aruncă vina asupra opiniei publice pentru hotărârile proaste luate în trecut și deplînte faptul că cei aleși sînt silîți să adere la părerile alegătorilor, mai curînd decît la propria lor judecată. Lippman insistă ca puterea executivă să se consacre funcției sale și nu ale alegătorilor.

Prof. Arthur MacMahon de la universitatea din Columbia, recenzind cartea lui Lippman in ziarul „New-York Herald Tribune” îşi exprimă părerea că analiza autorului deşi se referă la toate democraţiile liberale se potriveşte cel mai bine Statelor Unite unde spune el „politica externă este victima a ceea ce poate fi numit şantaj popular”. Cu alte cuvinte atît recenziatul cît şi recenzantul în S.U.A. nu sînt decît produsul unei orînduirii sociale pîtrude pe cale de dispariţie. „Oricît se svîrcoleşte burghezia, oricît se infurie, ajungînd chiar să-şi piarzî mîile... — spunea V. I. Lenin — ea nu face decît să procedeze aşa cum au procedat toate clasele pe care istoria le-a condamnat la pîeire”.

GH. IOSUB

„Caricatura în luptă pentru pace“

Oricine vizitează ezozitia de caricaturi desăna în sala Dalles va observa afluenta continuă și interesul deosebit de viu al publicului vizitator, ca și profunzimea reflecțiilor spontane mărturisite într-un comentariu, într-un ris, sau într-o înfruntare a sprințelor. Asta m-a făcut să înțeleg clar că expresia artistică și mișcările de ansamblu sunt în sine scopul, răspunzând cu multiple sale mijloace artistice unei necesități spirituale a maselor de vizitatori.

Vorbind despre actuala expoziție de caricaturi, închinată sprijinirii luptei pentru pace, trebuie să remarcăm multiplele probleme pe care ea le ridică atât pe plan tematic cât și artistic.

Viziunile expoziția, așadar de la bun început ai bucuria de a realiza un lucru apăsător în presă. Astfel întâmpini caricaturile și desenele satirice ale lui Perahim, Eugen Tura, Cîk Damadian, I. Ross, ș.a. Ne-am putea întreba: Scade acest fapt întrucât actualitatea tematică a expoziției? Expoziția de caricatură care exclusiv lucrări inedite? Desigur că nu. Expozițiile de caricatură sînt organice legate de activitatea de zi cu zi în presă a artiștilor. Contactul permanent cu problemele actualității, simțul politic dezvoltat, orientarea ideologică justă, iată izvorul bogat de inspirație atât pentru lucrările din presă cît și pentru cele din expoziție. Într-un timp dat unor evenimente pot constitui una din trăsăturile de bază ale caricaturii în genere. Pornind de la aceste considerente, unele caricaturi reușite, apărute în presă, sînt reluate, dezvoltate, îmbogățite de autor.

În expoziția de caricaturi, fiecare lucrare trebuie să fie încadrată unui scop tematic precis. În cazul caricaturilor apărute în această expoziție trebuie să fie rezultatul unei severe selecționări. Unor lucrări care tratează concomitent același fenomen li se cere ca ele să descopere ingenios și original multiplele laturi ale fenomenului. Un bun

In literatura noastră se simțea lipsa unor opere menite să oglindească viața și frământările tinerilor din universități și institute. Anul acesta, apariția aproape simultană a două lucrări despre studenți — năvulele „Rătăcirile” de Mircea Șerbănescu și „Din lumea sârilor de cărs” de tînărul scriitor clujean Pavel Aioanei — ne dă speranțe că credem că peste puțină vreme și această temă va fi mai prezentă în literatură.

Nuvela „Din lumea sărilor de curs” publicată în ultimele trei numere ale revistei „Steaua” se impune atenției cititorilor nu numai prin nouătea tematicii, ci și prin stilul său. Pavel Aioanei există figuri a căror viață nu încetează pentru cititor odată cu ultima pagină a lucrării. Mircea Antoniu, tânăr debutant, este prezentat ca un element parvenit, compus moral, dar care, în viața sa, nu are nimic din ceea ce Pavel Aioanei nu are decât în forma de a nuvelei „Luci roasă.”

Este îmbucurător faptul că tot mai des în paginile revistelor și în ziarelor noastre înflăcărați epografe literare pe teme foarte diverse. Multe din acestea sînt scrise cu real talent. Tocmai de aceea astfel de materiale sînt citite cu interes nu numai de acei care lucrează în domeniul respectiv, dar și de masa largă de cititori.

Să observăm însă că unele
reporajele păcăduiesc
prin aceea că conțin in-
exactități. Să luăm, de
pildă, reportajul „La un
punct agricol” semnat de
Gh. Dușu („Flamura Pra-
hovei” Nr. 1034). Autorul
reportajului s-a strădui-
t în cu cea mai mare por-
te a reuși, să prezinte într-o
formă plăcută aspecte din
munca colectivului „Punctul
agricol” Grădina Crișului,
zestru și în exactități în-
dovăduă unei documenta-
ții superioare, care și ne-
lărgesc în cadrul aceluiași
reportaj Gh. Dușu ne is-
torisește că tehnicienii de
la punctul agricol duc
lupta pentru îmbunătățirea
raselor (1?) de vaci
surde de stepă și pentru
găzduirea oilor în vede-
rea trecerii treptate la ra-
sa merinos. Mai întâi tre-
buie să precizăm că exis-
ta o singură rasă surdă de
stepă și o singură rasă
de acord că laptele și
trecerea furcanelor la ma-
șină este realizată prin
găzduirea.

proportie între
la producția de
finută de îngri-
ji Urlei și pe
jitorilor din br-
torul scrie: „
1034) despre plan-
mulșori cu pe-
lapte...” Pen-
câteva rinduri
„In cele 20
când am sosit
mă lămurise
Cristian, că
năl de produ-
depași cu ma-
1200 litri de

ări superficiale, ca și ne-
cunoașterea unor noțiuni
tehnice elementare
despre materialul scris
de piardă din calitate. Ci-
tăm un fragment: „Cu
capul sub trașeală alogă,
spintecind aerul cu piep-
tul, pe drumegurile din-
tre lanuri și ogoare... Din
șareță, tehnicianul agro-
nom Nicolae Iodănescu
strunea din cind în cind
jocul buștrășului și tot
așa de des îl oprea cu
un „truu! prelung”.
Gh. Dăfu scrie: „...Apro-
piindu-se puțin de agrol,
vrăgind după el șareța,
mă galopă încă spintec-
tând aerul cu pieptul
său...”

Expunerea autorului este lipsită de precizie științifică, creează nedumeriri în rândurile cititorilor prin faptul că aceeași cal este prezentată o dată ca trăpaș, apoi ca buestras. Se știe că aluările calului (trap, buestru, galop) sînt specifice anumitor rase și din moment ce autorul din capul locului precizează că respectivul cal este trăpaș (din una din rasele de trăpași care au specificul mersul la trap), acesta nu mai poate fi în același timp și buestras. Mai departe autorul afirmă

CLUJ (de la corespondentul nostru). — Unul din mijloacele de seamă prin care oamenii de știință clujeni — gâspți în jurul Filialei Cluj a Academiei R.P.R. — sînt sprijiniți în activitatea lor creatoare, îl constituie Filiala de Cercetări Științifice și Literare. Într-o încălțare a acestei Filiale sînt puse la dispoziție, pentru nevoile de cercetare, condiții prietenoase, precum și mijloace necesare. Într-o încălțare a acestei Filiale sînt puse la dispoziție, pentru nevoile de cercetare, condiții prietenoase, precum și mijloace necesare. Într-o încălțare a acestei Filiale sînt puse la dispoziție, pentru nevoile de cercetare, condiții prietenoase, precum și mijloace necesare.

siuile biblioteca acestor filiale.

Fondul bibliotecii cuprinde in prezent circa 450.000 volume, reprezentind diferite carti de specialitate, enciclopedii, reviste si ziare, etc. Fondul bibliotecii a fost mult imbogătit cu o serie de biblioteci prețioase din Blaj, Oradea, Satu-Mare, scutindu-se astfel cercetătorii de deplasarea in aceste localități. Intindim aci carti și manuscrise de o rară valoare: Cele peste 8000 de volume din biblioteca lui Timotei Cipariu, manuscrisul „Cronici Rominilor”, a lui Gheorghe Sincal, purtat de autor in desagi in timpul

altei. In alara acestui material vast, biblioteca este inestruțată cu cele mai noi publicatii stiintifice, literare, etc. ce apar in țara, in U.R.S.S., in țările de democrație populară și in alate state.

Pentru suplinirea lipsei unor publicatii, sau a unor documente cu interes deosebit pentru unii cercetători, au fost procurate două aparate pentru citii microfilme. De pilda, prin microfilme s-au procurat de la bibliotecile din București și Iași numeroase titluri necesare secției de matematici a Filialei Cluj a Academiei R.P.R.

Peste puțină vreme noi filme românești de desene animate și de păpuși vor fi prezentate pe ecranele cinematografice din țara noastră. Unele se află în lucru, altele au și fost realizate.

Printre filmele realizate sînt: „Critica de jos”, spectacol filmat al Teatrului de păpuși, care prezintă fragmente din spectacolul de estradă pentru adulți „Umor pe sfori”, „Cuția cu muzicuțe”, film de păpuși animate, scenariu și regia de Bob Călinescu și filmul de desen animat „Ariciul răutăcios”, după o fabulă de Marcel Breșlau, în regia lui I. Popescu-Gopo.

Se află în pregătire filmele de desen animat „Șurubul lui Marinică”, după un scenariu de Al. Andy și I. Popescu-Gopo, laureat al Premiului de Stat, „Ursulețul fricos”, al cărui scenariu a fost scris de I. Popescu-Gopo, în regia lui I. Hergheșanu, Lăcățul minime”, scenariu de P. Luceșcu, în regia lui I. Moraru și M. Aslan, „Ciuboțelea ogarului” după un scenariu de Călin Guia, regia Ion Moraru și filmul în culori de lung metraj „Fetița cu codițe”, după un scenariu de Florin Iordăchescu, în regia lui I. Popescu-Gopo, care va fi interpretat de actorii copii și imbinat cu desen animat.

(Agerpres)

(Agerpres)

Iată-!.., trece în armură
Ca un tanc la o paradă
Cu brajările în gură
Cetățeanul X (cu el,
În armură, un cățel
Lătră zdrăngănind din coadă)
Lumea a ieșit să-l vadă
Capete apar la geamuri
Păsări se ascund pe ramuri .

Ce să fie?
Se filmează
Film istoric — scurt metraj
În modernul peisaj?
Mulți naivi se conturează:
Cum se poate?
Uite ceea pe cîntar,
Hai socote:
Reumatism articular

Zi de iunie,
Cu soare,
Cu lălele, maci și crini,
Cu parfumul drag de floare
Revărsat peste grădini..
Anul ăsta, prima oară
În pastelul „cald“ de vară
Cu mixandre și răsuri
Intervine o brătară
Înspidă și hilară
Ce te bagă în călduri.

O brătară? Da, firește,
Din aramă, din metal
Ce pe unji îi prostește
Și-i cuprinde ca un clește
În costum medieval.

D. TABACU

„Pentru pace“

Există în expoziție și caricaturi care, așezându-se alături de operele lui Rădulescu, pot fi considerate ca fiind o continuare a gândirii artistului. Unele dintre ele sunt foarte interesante, fiindcă exprimă o anumită atitudine față de societate. Astfel, în lucrarea „Căminul”, se vede un grup de oameni care stau într-o cameră mică, în jurul unei mese. Unul dintre ei este un bărbat care are o expresie foarte tristă. Alături de el stă o femeie care are o expresie foarte tristă. În fundal, se vede un bărbat care are o expresie foarte tristă. În fundal, se vede un bărbat care are o expresie foarte tristă.

Atmosfera optimistă a înfrinşi expoziţiilor de artă sovietice îndebesea prin umor sănătos se degaja din lucrări, umor al omului de forţă şi de dreptate, cauză lui, umor care inspiră privitorului sentimentul superiorităţii sale morale şi ferma convingere în lupta dreaptă pentru cauza păcii.

Expoziţia „Caricatura în luptă pentru pace” îşi păstrează integritatea artistică şi morală, deşi ea a fost concepută complex, ordinea temei multiple, aducând încercări

...într-o creație în diferitele genuri ale artei plastice (caricaturi, desene satirice, scris satiric, fotomontaje). Ea își păstrează integritatea artistică și tematică cu toată apariția unui mare număr de expoziții și personalități artistice deosebite. Trebuie recunoaștem că dacă în 1950, în prima expoziție de „Caricatură în luptă pentru pace”, multe lucrări semănau între ele ca stil

ritate în elaborarea ideii, suferă de o generalizare excesivă în prezentarea fenomenului.

În ce privește reliefaarea personajelor artistice a fiecărui artist, ar fi posibil să analizăm în cadrul unui articol. Doamnei pentru aceasta încerc să mă limitez doar la doi caricaturisti.

Jules Perahim, cunoscut și în trecut prin desenele lui satirice și caricaturi, revine în creația sa la arta satirică, îndemnat de o puternică indignare și ură împotriva celor ce au unelut atacul banditesc de la Berna. Glasul conștiinței sale de cetățean îl obligă să ia atitudine și să-pună pe creionul în slujba demascării dușmanilor păcii. Cele nesprezec lucrări ale lui se referă la ultimele evenimente politice, însă ele merg nu pe calea analitică a fenomenelor, ci pe calea unei sintetizări satirice bazate pe esențial. Folosind ca principal element omul, tipul unei anumite societăți, eroul tipic unei anumite clase, el caută să contureze chipul moral-social al acestuia prin caracterizarea profundă, psihologică.

Mișcările stilistice specifice satirilor lui Perahim sunt variate. Cel mai frecvent el creează imaginea satirică folosindu-se de simbol, de comparații și de metafore. Dar imaginea artistică devine convingătoare, emoționantă și impuneătoare, traducând în figuri stilistice printr-un limbaj plastic și se poate de clar și laconic în compoziție și printr-un deslușit și expresiv, de bogat, de realist. Ingeniozitatea lucrărilor lui Perahim în prezentarea unor aspecte se datorează nu numai unei cunoașteri profunde a actualității, dar și unui nivel ideologic și cultural corespunzător.

Un exemplu deosebit de reușit înfățișăm în lucrarea sa „Vă pot da pieptul meu popoare ale Asiei”. Conținutul de idei al caricaturii îl constituie ipocrizia cu care își acoperă monopolistii americani tendința de dominație asupra popoarelor asiatice. Satira corosivă a lui Perahim în acest caz reține din contrar, afirmația lui mister Dulles și atitudinea lui agresivă. Dulles reprezintă forțele negative, numărul 1 al caricaturii lui hidos, de om fără scrupule. Artista folosește metafora a precizat chipul lui moral-social, legându-i la piept în loc de cravată un asiatic, ca jertfă a dragostei ipocrite a yankeului. Astfel se opun cuvintele — fapte. Trebuie să reamăncăz la Perahim. de

meru tradus într-o bogată întrebătoare a mijloacelor plastice: desen, perspectivă, efecte de lumină, culoare, compoziție complexă, abundență prin detalii cu o semnificație simbolică, umoristică. În actuala expoziție Tăru a devenit mai concis, mai lăconic și mai econom în detalii.

Expoziția de caricaturi reliefează deosebit de viguros avântul creator și progresele celorlalți artiști. Una din principalele trăsături ale actualei expoziții de caricaturi constă tocmai prin avântul creator indiscutabil, care a dus cu un pas înainte caricatura pe drumul realismului socialist marcat de zece ani de activitate intensă a creatorilor.

P. DOȘAR-GAUR

P. POZSAR-GLAUBER

